

โรงพยาบาลบ้านคา
หน่วย หอผู้ป่วยใน กลุ่มการพยาบาล
เอกสารเลขที่ WI-NUR-NIP-๐๑๑

หน้า.....๑.....
ฉบับที่.....๑..... แก้ไขครั้งที่.....
วันที่เริ่มใช้ ..... วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๖.....

เรื่อง แนวทางการดูแลผู้ป่วย Sepsis

ผู้ทบทวน : .....
(นางสาวจรรยาพร แซ่เต๋มา)
ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ผู้จัดทำ : .....
(นางสาวอารีวรรณ แกมสุวรรณ)
ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

ผู้อนุมัติ .....
(นายธนัฐกรณ์ โกคินทร์พงศ์)
ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

ที่มาของเอกสาร ความเสี่ยงสูง (High Risk) ค่าใช้จ่ายสูง (High Cost) พบบ่อย (High Frequency)
 หลากหลายวิธี (High Variation) กำหนดเป็นโรคฉุกเฉิน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้บันทึกทางการพยาบาล มีความครบถ้วน ถูกต้อง ได้ตามมาตรฐาน การบันทึกทางการพยาบาลที่เป็นสากล โดยใช้แบบบันทึก ทางการพยาบาลแบบ Focus charting

๒. ทีมสหสาขาวิชาชีพ ใช้ข้อมูลบันทึกทางการพยาบาลเป็นข้อมูลสนับสนุนในการวางแผน การดูแลรักษา พยาบาลได้ เป้าหมาย

ผู้ป่วย ได้รับการดูแลพยาบาลอย่างครบถ้วน ตามแผนการพยาบาล สอดคล้องกับปัญหา/ สภาพอาการผู้ป่วย

คำจำกัดความ

Systemic Infection Response Syndrome (SIRS) เป็นภาวะที่ผู้ป่วยมีการอักเสบแพร่กระจาย ทั่วไปในร่างกาย โดยมีสาเหตุการติดเชื้อ หรือมี inflammatory stimuli อื่นๆเช่น ตับอ่อนอักเสบ การบาดเจ็บ รุนแรง burn และอื่นๆ ในการวินิจฉัยภาวะ SIRS ผู้ป่วยจะต้องมีอาการทางคลินิกดังต่อไปนี้อย่างน้อย ๒ ข้อ

๑. อุณหภูมิร่างกายมากกว่า ๓๘.๐ C หรือ น้อยกว่า ๓๖.๐ C

๒. อัตราการเต้นของหัวใจมากกว่า ๙๐ ครั้ง/นาที

๓. อัตราการหายใจมากกว่า ๒๐ ครั้ง/นาที หรือ PaCO₂ น้อยกว่า ๓๒ มม.ปรอท

๔. เม็ดเลือดขาวมากกว่า ๑๒,๐๐๐ เซลล์/ลบ.มม. หรือน้อยกว่า ๔,๐๐๐ เซลล์/ลบ.มม. หรือมีเม็ดเลือดขาว ชนิด band form มากกว่า ๑๐%

การวินิจฉัยโดยใช้อาการทางคลินิกนี้ใช้ได้เฉพาะผู้ป่วยผู้ใหญ่เท่านั้น ไม่สามารถนำมาใช้ในผู้ป่วยเด็ก Sepsis เป็นส่วนหนึ่งของภาวะ SIRS คือจำกัดเฉพาะในกลุ่มที่มีการติดเชื้อเป็นสาเหตุ

Sepsis คือ ภาวะที่มีการทำงานผิดปกติของอวัยวะจนเสี่ยงต่อการเสียชีวิต ซึ่งเกิดจากความผิดปกติในการ ควบคุมการตอบสนองของร่างกายจากการติดเชื้อ (life-threatening organ dysfunction caused by a dysregulated host response to infection) Septic shock คือ subset sepsis ที่มีความผิดปกติ ของระบบไหลเวียนโลหิตและเมตาบอลิซึมของเซลล์รุนแรงขึ้น จนเพียงพอที่จะทำให้เพิ่มโอกาสในการเสียชีวิตเพิ่มขึ้น

การวินิจฉัยภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด (Diagnosis of sepsis) ผู้ป่วยที่มีภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด มีอาการแสดงที่หลากหลาย เช่น ไข้ หอบเหนื่อย ซึมสับสน ดังนั้นผู้ป่วยที่มีอาการดังกล่าวให้สงสัย

ภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด (Sepsis) โดยมีเกณฑ์การวินิจฉัยดังนี้

๑. ประวัติการตรวจร่างกาย / ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ ที่เข้าได้กับภาวะติดเชื้อแบ่งได้เป็น

a. Organ specific infection เช่น ทางเดินหายใจ ทางเดินปัสสาวะ ทางเดินอาหาร ระบบประสาท

b. Systemic infection กรณีไม่สามารถระบุอวัยวะที่มีการติดเชื้อหรือมีอาการแสดงพร้อมกันหลายระบบ

๒. แรกรับที่ห้องฉุกเฉิน ตรวจพบ T <๓๖ C or >๓๘ C SBP < ๙๐ mmHg, RR > ๒๐/min HR > ๙๐ /min หรือ CBC : WBC มากกว่า ๑๒,๐๐๐ หรือ < ๔,๐๐๐ หรือ Band form มากกว่า ๑๐% อย่างน้อย ๒ ใน ๔ อาการ (Quick SOFA score ≥ ๒)

ในเบื้องต้นให้สงสัยภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด (Sepsis) เริ่มการรักษาตาม ๖ Bundle protocol ที่ ห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาลโดยทันทีและค้นหาสาเหตุเพิ่มเติมเพื่อยืนยันการวินิจฉัย

การวินิจฉัยว่าผู้ป่วยมีภาวะ Severe sepsis และ Septic shock อาศัยอาการและอาการแสดงของ ภาวะ Shock และ หลักฐานของ SIRS ร่วมกับหลักฐานของการติดเชื้อในร่างกาย

โรงพยาบาลบ้านคา
หน่วย หอผู้ป่วยใน กลุ่มการพยาบาล
เอกสารเลขที่ WI-NUR-NIP-๐๑๑

หน้า.....๒.....
ฉบับที่.....๑..... แก้ไขครั้งที่.....
วันที่เริ่มใช้ ..... วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๖.....

ในการประเมินข้างเตียงผู้ป่วยที่สงสัยว่ามีการติดเชื้อ ร่วมกับประเมินคะแนน quick SOFA (qSOFA) คือ การประเมิน ๓ อย่าง Alteration in mental status ,Systolic blood pressure $\leq$ ๑๐๐ ,Respiration rate $\geq$ ๒๒/min ให้สันนิษฐานว่าผู้ป่วยมีภาวะ sepsis

แนวทางการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสเลือด

๑. คัดกรองผู้ป่วยที่สงสัยภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดได้อย่างรวดเร็ว โดยใช้ qSOFA หรือ SOS score ตั้งแต่แรกรับที่ห้องฉุกเฉิน
๒. ดำเนินการรักษาดูแลตาม ๖ Bundle of care ตั้งแต่ห้องฉุกเฉิน
๓. ประเมินผลการรักษาภายใน ๑-๒ ชั่วโมงที่ห้องฉุกเฉิน
๔. ส่งต่อการรักษาหรือรักษาต่อในโรงพยาบาลตามความรุนแรงของโรค
๕. เฝ้าระวังอาการโดยประเมินสัญญาณชีพและ SOS score อย่างน้อยแรกรับที่หอผู้ป่วย, ๒ ชั่วโมง, ๖ ชั่วโมง และ ๒๔ ชั่วโมง หากอาการแย่ลงได้แก่ MAP $<$ ๖๕ mmHg หรือ SOS score เพิ่มขึ้น ให้แจ้งแพทย์รับทราบและพยาบาลเฝ้าระวังใกล้ชิด พิจารณาส่งต่อผู้ป่วย
๖. จำหน่ายการรักษาเมื่อผู้ป่วยสัญญาณชีพคงที่และ SOS score $<$ ๔ หลังเข้ารับการรักษาอย่างน้อย ๒๔ ชั่วโมง

การรักษาผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสเลือด (๖ BUNDLE PROTOCOL)

๑. เปิด IV เบอร์ ๑๘-๒๐ อย่างน้อย ๒ เส้น ให้สารน้ำอย่างน้อย ๓๐ml/kg/hr ภายใน ๑ ชั่วโมงแรก
๒. H/C ๒ specimen , CBC ,BUN,Cr, Electrolyte ,LFT , DTX
๓. ให้อาปฏิชีวนะทางหลอดเลือดดำที่ครอบคลุมเชื้อหลัง Hemoculture ภายใน ๑ ชั่วโมงแรก
๔. หลังได้สารน้ำ ๓๐ml/kg/hr แล้ว MAP $<$ ๖๕ mmHg พิจารณาให้ vasopressor โดยแนะนำความเข้มข้น ที่เหมาะสมสำหรับ Peripheral line คือ Norepinephrine ๘ mg+ ๕% DW ๕๐๐ ml เริ่ม ๑๐ ml/hr titrate ทีละ ๑๕ ml/hr.ทุก ๑๕ นาที Keep MAP $\geq$ ๖๕ mmHg
๕. ใส่สายสวนปัสสาวะและบันทึกปริมาณปัสสาวะต่อชั่วโมง
๖. บันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกและประเมิน SOS score ประเมินสัญญาณชีพและ SOS score ผู้ป่วยซ้ำอีกครั้งที่ห้องฉุกเฉินภายใน ๑-๒ ชั่วโมง โดยมีแนวทางการรักษา ดังต่อไปนี้หลักการ รักษาประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ อย่าง คือ
  - ๑.การกำจัดเชื้อและแหล่งติดเชื้อ
  - ๒.ให้ Intensive life support
  - ๓.การให้การรักษาอื่นๆ ซึ่งช่วยทำให้ผลการรักษา Septic shock ดีขึ้น

แนวทางการส่งต่อการรักษาผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสเลือด

๑. ติดต่อศูนย์ส่งต่อผู้ป่วยเพื่อให้ข้อมูลสำคัญและแบบบันทึกข้อมูล
  - ชื่อ-นามสกุล อายุ
  - เวลาที่ถึง ER รพช.
  - การวินิจฉัยเบื้องต้น
  - เวลาที่เก็บ hemoculture และให้ ATB
  - สัญญาณชีพก่อนส่งต่อ, SOS score แรกรับและก่อนส่งต่อ
  - ปริมาณสารน้ำที่ได้รับ
๒. กรณี MAP $<$ ๖๕ mmHg ให้ vasopressor และปรับทุก ๑๕ นาที เพื่อรักษาระดับ MAP $\geq$ ๖๕ mmHg
๓. ผู้ป่วยที่มีภาวะหายใจล้มเหลว ได้แก่ อัตราการหายใจ $>$ ๓๐/min หรือ O_๒ sat $<$ ๙๐% พิจารณาใส่ท่อ ช่วยหายใจ

SOS score

Score	3	2	1	0	1	2	3
อุณหภูมิ		≤35	35.1-36	36.1-38	38.1-38.4	≥38.5	
ความดันโลหิต (ส่วนบน)	BP ≤80	81-90	91-100	101-180	181-199	≥200	ใช้ยากระดับความดันโลหิต
ชีพจร	≤40		41-50	51-100	101-120	121-139	≥140
หายใจ	≤8	ใส่เครื่องช่วยหายใจ		9-20	21-25	26-35	≥35
ความรู้สึกตัว			สับสน กระสับกระส่าย ที่เพิ่งเกิดขึ้น	ตื่นดี ชูดคุ้ยรู้เรื่อง	ซึม แต่เรียกแล้ว สัมผัสสัมผัสสละสลือ	ซึ่มมาก ต้องกระดับ จังหวะลิ้นตา	ไม่รู้สึกตัว แม้จะกระดับ แล้วก็ตาม
ปัสสาวะ/วัน		≤500	501-999	≥ 1,000			
ปัสสาวะ/8 ชม.		≤160	161-319	≥ 320			
ปัสสาวะ/4 ชม.		≤80	81-159	≥160			
ปัสสาวะ/1 ชม.		≤20	21-39	≥40			

Nurse Record V/S usual+ประเมิน SOS Score

